

ת"פ 9409/03/12 - מדינת ישראל נגד מאיר מדר

בית משפט השלום בחדרה

ת"פ 9409-03-12 מדינת ישראל נ' מדר
תיק חיצוני: 0-1180-01523-2012

בפני	כב' השופט משה גינות
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשמים	מאיר מדר

החלטה

לפני בקשת המאשימה, להיתר העדת העדה רס"מ ציפורה חליבה עדים באמצעות "מערכת טלוויזיה סגורה" - video conference (להלן: "v.c."), מכוח סעיף 47 לחוק העזרה המשפטית בין מדינות, התשנ"ח - 1988 (להלן: "החוק") ומכח תקנה 15 לתקנות עזרה משפטית בין מדינות, התשנ"ט- 1999 (להלן: "התקנות").

1. בבקשה זו עותר ב"כ המאשימה להעיד, באמצעות v.c. את עדת תביעה מס' 4 רס"מ ציפורה חליבה אשר שמשה כחוקרת בתחנת חדרה וביצעה מספר פעולות חקירה בתיק נשוא החלטה זו. לטענת ב"כ המאשימה ניתן להסתפק בהגשת המסמכים אותם ערכה העדה אולם מאחר והסנגור עומד על חקירת העדה והעדה העתיקה את מקום מגוריה לארבע שנים הקרובות לתאילנד בשל עבודתו של בעלה, יש להתיר חלופה להבאת העדה ארצה, על ידי העדתה באמצעות v.c., שכן עדותה הינה בגדר "ראיות הדרושות לצורך הליך משפטי בישראל". יתר על כן, מצוין ב"כ המאשימה, כי יש באמצעים הטכנולוגיים הקיימים הן בישראל והן בתאילנד, כדי לקיים את תנאיה של תקנה 15 לתקנות, היינו: מימוש יכולת צפייה, שמיעה והצגת שאלות לעדה, הן על ידי בית המשפט והן על ידי בעלי הדין, וכן מתן אפשרות לנאשם לקיים קשר עם סנגורו ולהציג שאלות לעד באמצעותו.

2. ב"כ הנאשם התנגד נחרצות לבקשה האמורה כשעיקר התנגדותו נעוצה בטענה, לפיה לא עמדה המדינה בדרישות המצטברות, אותן מציב סעיף 14 לפקודת הראיות - לא הוגש תצהיר מטעם העדה על אי יכולתה להעיד בישראל; לא הומצאה ראיה בכתב ביחס לאופן המוצע לגביית העדות בחו"ל; לא ניתנה כל סיבה טובה על הימנעות הגעתה של העדה למתן עדות בישראל מלבד עבודתו של בעלה; לפי סעיף 47 לחוק מחייב הגשת בקשה למדינה בה שוהה העדה ואף את אישור ביהמ"ש שהראיות דרושות לצורך הליך משפטי בישראל.

יתירה מזאת, טוען ב"כ הנאשם, כי גביית עדות באמצעות מערכת טלוויזיה סגורה פוגעת קשות בהתרשמות

הבלתי אמצעית מן העדה, פוגמת ביעילותה של אזהרת העדה לומר אמת ומציבה קושי אדיר בכל הנוגע להצגת מסמכים לעדה.

דין והכרעה:

3. אכן המצב הרצוי האופטימלי הוא המצב הרגיל בו מופיע העד בפני ביהמ"ש ונותן עדות עפ"י כללי סדר הדין הפלילי הרגילים.

יחד עם זאת, נצפו מקרים בהם נבצר מעד מסוים הנמצא בחו"ל מלהופיע בביהמ"ש בישראל, כך שסעיף 14 לפקודת הראיות [נוסח חדש] תשל"א - 1971, מאפשר, בתנאים מסוימים, חיקור דין וקבלת עדות שנמסרה בפני טריבונל בחו"ל, כראייה בהליך פלילי במדינת ישראל.

4. סעיף 14 לפקודת הראיות מציב שני תנאים מצטברים לצורך גביית עדות מחוץ לישראל, ושני התנאים מתקיים במקרה דנן.

א. באשר לתנאי הראשון - הפסיקה קובעת, כי די בסירובו של עד להגיע להעיד בישראל כדי להניח את דעתו של בית-המשפט בישראל, כי "**יש סיבה מספקת להעדר העד**" (ת.פ. (ירושלים) 353/97 **מד"י נ' רודען**, תק-מח 99(2)). יתירה מזאת, קבע בית-המשפט העליון, כי אם שוכנע בית-המשפט כי אין ביכולתו של העד, מסיבות רפואיות או אחרות, להגיע ארצה ולמסור עדות, רשאי הוא להורות על חיקור דין. לעניין זה נפסק כי אין לדרוש טעם מיוחד או משכנע להיעדרו של העד, אין חשיבות לסיבה העומדת בבסיס היעדרו של העד או סירובו להגיע לישראל (ת.פ. (תל-אביב) 40123/04 **מדינת ישראל נ' גונן שגב** (19/1/2005)), ודי בכך שאין בידי התביעה להביאו לארץ ולא להסיר את המונע (ת.פ. (ירושלים) 343/04 **מדינת ישראל נ' כהן** (10/1/2007)).

במקרה דנן, ב"כ המאשימה הודיע על אי יכולתה של עדת תביעה מס' 4 חליבה ציפורה להגיע ארצה למסירת העדות, בשל העובדה שהעדה העתיקה את מקום מגוריה לארבע שנים קרובות לתאילנד בשל עבודתו של בעלה. לפיכך, די בנימוק זה בכדי שיתקיים התנאי הראשון.

ב. באשר לתנאי השני אותו מציב הסעיף - "**כי לנאשם או לעורך-דינו ניתנה ההזדמנות לחקור את העד חקירה שכנגד בשעה שנגבתה העדות**", גם הוא מתקיים בחלופה אותה מבקש לממש ב"כ המאשימה - גביית העדות באמצעות מערכת טלוויזיה במעגל סגור.

5. סבורני כי שילובם של הוראות סעיף 14 לפקודת הראיות, סעיף 47 + 13 לחוק ביחד עם תקנה 15 לתקנות יש בהם כדי להוביל למסקנה כי העדת עד, הנבצר ממנו להופיע בביהמ"ש בישראל, בשיטת הווידאו קונפירנס, הינה אפשרית. (ראה דיון מקיף בסוגיה זו בהחלטת כב' השופט ג'ורג' קרא, שניתנה ביום 8/7/02 בתיק פלילי 40020/02 - בביהמ"ש המחוזי בתל אביב).

6. תקנה 15 לתקנות קובעת מהם התנאים הנדרשים על מנת לשמור על זכויותיו של הנאשם והגינות ההליך הפלילי. זו לשון התקנה:

"ביקשו רשות מוסמכת, רשות מוסמכת זרה או בעל דין, שגביית עדות תיעשה באמצעות מערכת טלוויזיה סגורה בין-לאומית, רשאי בית המשפט לאשר זאת אם נעשו הסידורים כדי לאפשר את אלה: (א) לבית המשפט ולבעלי הדין - לצפות בעד בכל מהלך העדות, לשמוע אותו ולהציג לו שאלות; (ב) לנאשם - לשמור על קשר עם סניגורו, ולהציג שאלות לעד באמצעותו."

בענייננו העדה הנדרשת הינה מי ששימשה כחוקרת בתחנת משטרת חדרה בזמנים הרלבנטיים לכתב האישום וביצעה מספר פעולות חקירה בתיק נשוא החלטה זו, הנאשם וסנגורו יהיו נוכחים באולם בית המשפט, ומכאן שהתנאי השני הקבוע בתקנה 15 לתקנות מתקיים. באשר לתנאי הראשון, הסידורים הטכניים יוסדרו על ידי המאשימה, כאמור להלן. על אף הבעייתיות הטמונה בהעדרו של פיקוח שיפוט זר על ההליך, עליה הצביע ב"כ הנאשם, אין באפשרותו של בית המשפט הישראלי לשנות זאת, ולכן על אף מגבלותיו, אין מנוס מקיומו של ההליך בדרך זו. חשוב לציין כי בבוא העת, תינתן תשומת לב מיוחדת לעניין משקל העדות, לנוכח נסיבות אלו.

7. לפיכך, לאור הנטען בבקשה, חיוניות העדה הרלוונטית, והעובדה שכמעט אין פגיעה בזכויות הנאשם, הנני מתיר העדת עדה מס' 4, אשר בכתב האישום, גב' ציפורה חליבה בשיטת הווידאו קונפירנס.

5129371

54678313 ב"כ המאשימה מתבקש לעשות כל ההכנות, לבצע כל התיאומים ולדאוג לכל העזרים הטכניים על מנת לאפשר העדת העדה כנ"ל - והוא ידווח על כך בישיבת ביהמ"ש הקבועה ליום 6.2.14.

המזכירות תשלח העתק מהחלטתי זו לב"כ הצדדים

ניתנה היום, כ"ח שבט תשע"ד, 29 ינואר 2014, בהעדר הצדדים.